

ЗАЯВА

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року

1.Замовник СЕО

Департамент економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації: 88008, м. Ужгород, пл. Народна, 4.

електронна адреса: economy@carpathia.gov.ua

Контактні телефони: +380312615305

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Стратегія розвитку Закарпатської області на період до 2027 року (далі – Стратегія 2027) є документом стратегічного планування державної регіональної політики (на регіональному рівні). Актуалізація Стратегії 2027 зумовлена ситуацією в державі та оновленням Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки. Стратегічними цілями Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року є: 1. Розвиток орієнтований на людину. 2. Підвищення конкурентоспроможності регіону. 3. Охорона довкілля та збалансований розвиток гірських та сільських територій області. Актуалізація Стратегії 2027 відбувалася відповідно до Закону України „Про засади державної регіональної політики” із змінами в редакції Закону № 2389-IX від 09.07.2022, Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів та Порядку підготовки та надання висновку про відповідність проектів регіональних стратегій розвитку, планів заходів з їх реалізації та змін до них встановленим вимогам щодо їх підготовки, стратегічним цілям і пріоритетам, визначеним Державною стратегією регіонального розвитку України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України 04 серпня 2023 року № 816 та Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації, затвердженої наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства 31.03.2016 № 79, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 квітня 2016 року за № 632/28762 (із змінами). Стратегія розвитку Закарпатської області на період до 2027 року узгоджується з стратегічними і оперативними цілями Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Також досягнення цілей та завдань Стратегії 2027 здійснюватиметься з дотриманням засад низки документів планування державного рівня, які визначають вектори розвитку складових довкілля:

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі

щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Закон України „Про стратегічну екологічну оцінку” (стаття 2) регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень. Стратегія 2027 визначає стратегічні цілі, оперативні цілі і завдання перспективного розвитку Закарпатської області, і не містить конкретних рішень про впровадження господарської діяльності (не визначає місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів), яка може мати значний вплив на довкілля, і щодо якої законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. На виконання завдань Стратегії 2027 в подальшому буде спланована реалізація заходів та проєктів, які будуть конкретизовані в окремому документі. Ці заходи та проєкти можуть, з-поміж іншого належати до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці відповідно до статті 3 Закону України „Про оцінку впливу на довкілля”. При розробці такого документа має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля у вигляді стратегічної екологічної оцінки.

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій із природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Під час проведення СЕО буде оцінено ймовірні наслідки реалізації Стратегії 2027 для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, зокрема, будуть оцінені наслідки для таких компонентів: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: - атмосферне повітря; ґрунти і земельні ресурси; водні ресурси; відходи; біорізноманіття; наслідки для здоров'я населення (населення та інфраструктура); екологічне управління та моніторинг; б) для територій із природоохоронним статусом, в т. ч. об'єктів природно-заповідного фонду,

об'єктів Смарагдової мережі, об'єктів культурної спадщини. Можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок господарської діяльності будуть уточнені під час проходження СЕО; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: Стратегія не містить достатньої інформації (включаючи масштаби планованої діяльності, місце її провадження, а також можливі наслідки) щодо негативного транскордонного впливу внаслідок її реалізації.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Базуючись на аналізі соціально-економічної ситуації в державі загалом та в Закарпатській області зокрема, а також прогнозах макроекономічних впливів, як альтернативи будуть розглянуті наступні сценарії: 1) Альтернатива 1 – гіпотетичний „нульовий сценарій”, за яким оновлена Стратегія 2027 не затверджується. Цей варіант виходить з того, що зберігається нинішній стан речей, а розвиток регіону відбуватимуться інертно; 2) Альтернатива 2 – затвердження запропонованого варіанту Стратегії 2027; 3) Альтернатива 2 – передбачає врахування в документі державного планування пропозицій та зауважень щодо покращення стану довкілля, в тому числі здоров'я населення, які надійдуть за результатами громадського обговорення та консультацій з органами виконавчої влади Стратегії 2027 та Звіту про стратегічну екологічну оцінку Стратегії 2027. Водночас цей сценарій може передбачати додаткові витрати ресурсів регіону для його реалізації. Оцінка вищевказаних альтернативних варіантів буде наведена у Звіті про СЕО.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється з метою прогнозування коротко-, середньо- та довгострокового впливу реалізації планувального документа на середовище життєдіяльності населення регіону, виявлення потенційних загроз довкіллю та шляхів пом'якшення їхнього впливу на довкілля та стан здоров'я населення. Послідовність дій з розробки Звіту про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року передбачає: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу та оцінки впливу реалізації Стратегії 2027 на окремі компоненти довкілля та стану здоров'я населення, визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру; консультації з громадськістю та органами державної виконавчої влади з метою врахування в Стратегії 2027 обґрунтованих зауважень та пропозицій. Для проведення СЕО Стратегії 2027 буде використано наступну інформацію: доповіді та звіти про стан довкілля; статистичні публікації та дані Державної служби статистики України; інформація, яка включена в інші акти законодавства, дотичні до проекту ДДП; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Для запобігання появі потенційних негативних наслідків виконання Стратегії 2027, а також зменшенні їх можливого негативного впливу пропонується реалізація комплексу заходів в розрізі компонентів довкілля: атмосферне повітря, водні ресурси, земельні ресурси, поводження з відходами. Більшість заходів враховані під час підготовки завдань Стратегії 2027. Згідно з Законом України „Про охорону навколишнього природного середовища” встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з дотриманням обов'язкових екологічних вимог: а) раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій; б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища; в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів; г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення; д) збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні; е) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами. Також, будуть враховані заходи спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”. У результаті здійснення СЕО Стратегії 2027 будуть сформовані заходи і рекомендації щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, у тому числі здоров'я населення, які можуть виникнути під час реалізації Стратегії 2027. Зазначені заходи і рекомендації ґрунтуватимуться на результатах проведеного в рамках СЕО аналізу та визначатимуться відповідно до вимог Закону України „Про систему громадського здоров'я” та з урахуванням інших чинних нормативно-правових актів щодо охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку повинна враховувати вимоги статті 11 Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку” і містити наступну інформацію: 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування; 2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); 3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення

та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); 4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); 5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування; 6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; 7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування; 8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки); 9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; 10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності); 11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання:

Департамент економічного та регіонального розвитку Звакарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатської обласної військової адміністрації). Адреса: 88008, м. Ужгород, пл. Народна,4, Закарпатська область, Україна, 88000, електронна адреса: economy@carpathia.gov.ua (з поміткою в темі листа „Пропозиції до заяви про СЕО”). Відповідальна особа: Лесишин Ельвіра Давидівна – начальник управління регіонального розвитку Департаменту економічного та регіонального розвитку Звакарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатської обласної військової адміністрації). Строк надання зауважень і пропозицій становить 10 днів з дня офіційного опублікування.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

офіційний сайт Закарпатської обласної військової адміністрації carpathia.gov.ua
від 20.03.2024

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Департамент економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатської обласної військової адміністрації)/ТРИНДЯК ТАРАС МИХАЙЛОВИЧ

